

ontwikkel

Stichting Sociaal Team Houten

agenda

2025–2027

Wij, als stichting Sociaal Team Houten staan voor:

Het mensbeeld van waaruit wij kijken, waarin wij mensen zien als uniek en van waarde.

Mensen zijn geen probleem dat moet worden opgelost. We kijken naar mensen en hun specifieke omstandigheden en koppelen gedrag en hulpvragen aan de fase waarin iemand zich in zijn of haar leven bevindt. We hebben ruimte voor dat wat er is, voor het niet-weten en verdragen dat het soms niet op te lossen is en dat het leren omgaan mét de uitdaging en de balans herstellen voldoende is.

We werken vanuit de bedoeling en doen wat nodig is, op maat en passend bij de inwoner.

We investeren hiervoor aan de voorkant: we gaan open het gesprek in, luisteren naar de inwoner, leren begrijpen wat de inwoner nodig heeft en kijken breed en integraal.

Soms heeft een inwoner veel ondersteuning nodig en soms helemaal niets. We maken deze afweging in dialoog met de inwoner. Veiligheid is hierbij altijd de ondergrens.

Het 'systeem' met alle regels, procedures, financiën etc. is daarbij ondergeschikt aan de menselijke kant. We gaan zoveel als mogelijk voorbij aan bureaucratische of organisatorische drempels. We treden buiten bestaande kaders en werkwijzen om echt te doen wat nodig is. We organiseren onze

ondersteuning op plekken waar dit het beste past en laagdrempelig voor de inwoner.

We voegen in, we voegen toe en we voegen uit.

We vinden het belangrijk dat mensen in staat zijn of daarbij geholpen worden, om zonder professionele hulp en ondersteuning, hun leven te leiden. We starten daarom onze hulp met het einde voor ogen. We zijn scherp óp en expliciet ín wat we doen en wie wat doet (we werken met doelen en evalueren regelmatig de voortgang). We zijn gericht op duurzaamheid en op het betrekken van het informele veld. Dit geeft ruimte om in die situaties waarin onze betrokkenheid wel langer nodig is, dit ook te bieden.

Ons uitgangspunt is dat de inwoner de regie heeft over zijn of haar eigen leven.

De inwoner bepaalt zelf waar hij of zij ondersteuning bij wil hebben. De vorm van regie hangt onder andere af van de kracht, vaardigheden en veiligheid in een gezin/huishouden. We blijven met de inwoner en andere partijen (eigen netwerk, informele en formele partijen) wederkerig in gesprek.

We werken nauw samen met onze partners.

We geloven in de kracht van wat er in Houten al voorhanden is en ondersteunen bij het proces waarin we samen met de inwoner zoeken naar oplossingen op zijn of haar vragen.

Waarom een ontwikkelagenda?

Het Sociaal Cultureel Planbureau signaleerde in 2022 een vijftal grote maatschappelijke opgaven waar Nederlanders en de overheid de komende tijd voor staan (zie [Uitdagingen in het sociaal domein](#)). Het gaat om het vormgeven van samenleven in verscheidenheid, het zorgen voor zinvol meedoen, het zorgen voor ondersteuning aan mensen in een kwetsbare positie, het zorgen voor vertrouwen in elkaar en in de overheid, en het vormgeven van een evenwichtige maatschappelijke verdeling van verduurzaming. Deze opgaven liggen niet alleen op het terrein van het rijk, maar zeker ook op dat van de lokale overheden. Met name de eerste vier opgaven hebben direct een relatie met het sociaal domein.

Landelijk, regionaal en lokaal zijn er de afgelopen jaren een groot aantal programma's, agenda's en plannen gemaakt waartoe wij ons als lokaal team dienen te verhouden. Denk aan de Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, het Integraal Zorgakkoord, Gezond en Actief Leven Akkoord, Eerstelijns visie 2030, het Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen, de Doorcentralisatie Beschermd Wonen, Sociale Koers, et cetera.

[Het richtinggevend kader van de VNG](#) geeft daarbij aan dat een stevig lokaal team voorwaarde is voor het laten slagen van deze programma's. Er komt hiermee veel op de lokale teams af, niet alles zal tegelijk kunnen. Daarnaast zijn er randvoorwaarden nodig, om de beweging die in al die programma's genoemd wordt, te kunnen maken.

Het vraagt met elkaar 'vasthoudend transformeren'. Als relatief nieuw 'fenomeen' in het Sociaal Domein, bouwen wij als lokaal team aan de invulling van onze opdracht en vakmanschap, gebaseerd op onze visie op mens en samenleving, door ons 'Versterken van het Gewone Leven' (VGL) genoemd. Het gaat steeds minder om zorg bieden en steeds meer over (helpen) betekenis geven, samenleven in alle verscheidenheid en van betekenis (kunnen) zijn. Dat vraagt om het stapsgewijs doorbreken van (hardnekkige) patronen, en daarmee ook een ander soort vakmanschap.

En als ontmoetingsplaats van praktijk en beleid doen wij als lokaal team wat nodig is.

Onze meerjarige uitvoeringskoers 'Versterken van het Gewone Leven' loopt eind 2024 af. Het waren drie uitdagende jaren. De effecten van de coronapandemie waren (en zijn nog steeds) voelbaar, het effect op onze doelgroep met name bij de Houtense jeugd ervaren wij nog steeds. We voerden twee belangrijke pilots uit, de 'Businesscase begeleiding' en 'Versterken van het onderwijs/kinderopvang' (scholenteam) en evalueerden deze beiden positief. De visie 'Versterken van het Gewone leven' (VGL) ligt ook aan deze specifieke pilots ten grondslag. We hebben deze visie gebaseerd op concrete bouwstenen om handvatten voor de uitvoering te geven aan professionals. Onze professionals ervaren soms hoe moeilijk het is om met zowel inwoners als samenwerkingspartners oog te blijven hebben juist voor bekrachtigen, versterken, de-medicaliseren, etc. We hebben de ambitie om dit nog beter te gaan doen. Niet alleen, maar juist samen, door het versterken van onze samenwerkingsnetwerken.

Waarom een nieuwe meerjarige ontwikkelagenda?

Een ontwikkelagenda helpt in de veelheid van programma's en agenda's focussen en prioriteren. Een ontwikkelagenda doen we niet omdat het moet, maar doen we ook omdat het energie geeft op de ambitie om dingen te bereiken, en het nog beter te doen voor de Houtense inwoner. Tot slot geeft een ontwikkelagenda richting aan de interprofessionele dialoog over de maatschappelijke uitdagingen en de vertaling daarvan in de uitvoering.

Het opstellen ervan hebben we gedaan vanuit de kennis en ervaring van de professionals, vanuit verschillende perspectieven in onze eigen organisatie maar juist ook met een aantal van onze belangrijkste samenwerkingspartners samen en samen met het beleidsperspectief vanuit de gemeente.

Uitgangspunten

1. Richtinggevend kader

Het richtinggevend kader voor de lokale teams dat is opgesteld door de VNG in samenwerking met de Associatie Wijkteams geldt als basis- en toetsdocument voor de ontwikkelagenda.

2. Sociale Koers gemeente Houten

De ontwikkelagenda sluit aan op de Sociale Koers van de gemeente.

3. Versterken van het Gewone Leven

Onze visie is dat niet alles wat anders is of anders verloopt dan je zou willen of verwacht, een probleem is en direct vraagt om professionele hulp of ondersteuning (zie [Onze visie](#)). We werken volgens die visie sinds 2022. Het werken volgens deze visie heeft consequent aandacht in onze organisatie. We proberen ook van elkaar te leren op dit thema. 'Hoe pas je de visie goed toe?' is de vraag die we voortdurend aan elkaar stellen. De druk die er soms vanuit de inwoner en/of zijn netwerk wordt gezet op een snelle oplossing maakt het niet gemakkelijk om vanuit de visie op VGL te blijven werken. We merken dat het echt vraagt om een gezamenlijke visie en uitvoering hierop van alle uitvoeringspartijen en beleid en bestuur. We willen dan ook graag bijdragen aan een maatschappelijke dialoog in Houten over Versterken van het Gewone Leven.

4. Uitvoerbaarheid

Wat we doen sluit aan bij wat er dagelijks van ons verwacht wordt en is haalbaar in tijd, middelen en menskracht. Nauwe betrokkenheid van professionals is noodzakelijk om dit uitgangspunt scherp te houden.

5. Van netwerksamenwerking naar ecosysteem

Er spelen belangrijke transformatieopgaven waar wij een bijdrage in leveren. In deze opgaven hebben we meer dan ooit ook de samenwerking nodig met partners én inwoners om ons heen. De manier om dit te organiseren is niet meer volgordelijk (ketensamenwerking) maar in een netwerksamenwerking. Onze ambitie voor de komende jaren is dat deze netwerksamenwerking groeit naar een 'ecosysteem' van de verschillende organisaties én inwoners (zie als inspiratie bijv. [De buurt als ecosysteem](#)). Hierdoor helpen we de inwoner niet volgordelijk in verschillende fases van ondersteuning, maar organiseren we met elkaar de meest gepaste ondersteuning op ieder moment. Dit gaat dus verder dan alleen een netwerk zijn, het vraagt over eigen grenzen en belangen heen organiseren. Dat kan alleen als je gezamenlijk een integrale visie 'draagt' waarin krachten en kwaliteiten van alle partijen (inclusief de inwoners) tot hun recht komen in de ondersteuning aan de inwoners van Houten.

Het proces

We gingen met verschillende mensen in gesprek over de ontwikkelagenda. We bespraken met elkaar wat onze stip op de horizon zou moeten zijn over drie jaar (waar willen we naartoe?) en wat dat dan betekent voor ons dagelijks werk (hoe komen we daar?). Dat deden we aan de hand van de thema's Omgeving, Samenwerking en Organisatie. Vragen daarbij waren: welke trends zie jij in je werk, wat is voor jou belangrijk, wat ondersteunt jou bij jouw werk, wat helpt ons verder in onze dienstverlening aan de inwoner, waar krijg jij energie van, met wat moeten we stoppen omdat het niet werkt en/of niet bijdraagt, maar óók wat doen we niet meer, omdat we niet alles kunnen? We hebben daarmee gezorgd voor draagvlak op de thema's.

De uitvoering van deze ontwikkelagenda wordt geborgd in de jaarlijkse jaarplannen. De jaarplannen worden vertaald naar teamplannen.

De ontwikkelagenda

Er bestaan verschillende beelden bij het lokaal team. Vanuit het richtinggevend kader is onze werkwijze in algemene zin beschreven vanuit het perspectief van de inwoner.

Werkwijze

Inwoners kunnen met hun hulpvraag laagdrempelig bij het lokaal team terecht. De medewerker gaat met een brede blik in gesprek met de inwoner over diens vraag. Dit gesprek vraagt om de juiste houding, vaardigheden en kennis. Waar mogelijk biedt de medewerker advies en/of direct zelf hulp op vragen waar op dat moment het meest behoefte aan is. Zo lang als nodig blijft de medewerker aanspreekpunt en vertrouwd gezicht.

Om (voor de langere termijn) passende hulp te bieden wordt samenwerking aangegaan met vrijwillige inzet, met voorzieningen uit de sociale basis en met (tijdelijke) aanvullende expertise.

Als de achterliggende problematiek vooral sociale oorzaken heeft, zet het lokaal team zelf samenhangende hulp in, met mandaat over de verschillende gemeentelijke domeinen.

Inwoners met levenslange levensbrede ondersteuningsbehoeften hoeven niet telkens 'op herindicatie', maar hebben een lijn met iemand van het lokaal team.

Waar onveiligheid speelt, blijft het lokaal team betrokken en zet zich met behulp van partners vasthoudend in op het vergroten van de veiligheid. Zowel direct als indirect (door bijvoorbeeld het proberen weg te nemen van onderliggende oorzaken die stress geven in het huishouden, door probleembesef te stimuleren en daarmee acceptatie van hulp), en vanuit het vrijwillig kader.

Dit is de verwachting van zowel inwoner als samenwerkingspartner als opdrachtgever, waar we aan willen voldoen. Op onderdelen vraagt het een aanscherping of doorontwikkeling de komende drie jaar.

De focuspunten worden beschreven in deze ontwikkelagenda. Congruentie met onze opdracht is belangrijk in de vertaling van de ontwikkelagenda. Aangezien het richtinggevend kader ons uitgangspunt is, hebben we de input die is verzameld op de drie thema's Omgeving, Samenwerking en Organisatie vertaald naar de drie waarden die daar genoemd zijn voor lokale teams: 1) dichtbij, 2) werken integraal, en 3) met mandaat. Op deze wijze ontstaat onze ontwikkelagenda en de ontwikkelpunten die we daarbinnen willen oppakken in de komende drie jaar. Vanuit de ontwikkelagenda ontstaan concrete jaarplannen.

We bevinden ons **dichtbij** de leefomgeving van de inwoners

#VGL #maatschappelijke dialoog
#preventie #online dienstverlening #sociale
basisinfrastructuur #sociaal plein

1. We voeren in Houten de maatschappelijke dialoog over Versterken van het Gewone Leven (VGL)

We zien dat de verwachting van de inwoners en samenwerkingspartners, voor snelle oplossingen en/of oplossingen in de aanvullende zorg nog te veel tegendruk bieden op de uitvoering van onze visie op Versterken van het Gewone Leven (VGL). Onze overtuiging dat het welbevinden van de inwoners vergroot wordt als ze **op hun kracht aangesproken worden**, blijft een belangrijke drijfveer. Van 'zorgzaam naar samen zorgen' Onze ambitie is om met al onze samenwerkingspartners in Houten vanuit dezelfde visie te werken. We investeren opnieuw in de **maatschappelijke dialoog** met inwoners, onszelf en alle samenwerkingspartners in Houten en vragen daarin expliciet ook de gemeente (beleid én bestuur) haar rol te pakken.

2. We werken preventief en laagdrempelig

Preventie als mindset. Een hernieuwde focus op het 'preventiedenken' kan de zorgdruk drastisch verminderen. We faciliteren de verandering van 'gezond worden' naar 'gezond blijven', van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat', en van 'lijdzaam toekijken' naar 'actief meedoen'. Zowel mentaal als fysiek. Onze professionals zijn **laagdrempelig aanwezig** waar mensen leven, naar school gaan, samenkomen en elkaar ontmoeten. Daarnaast zijn er **toegankelijke digitale mogelijkheden**, zowel voor vragen en contact als voor hulpverlening zelf (hybride vormen). Deze gaan uit van positieve gezondheid en zijn gericht op versterken en bekrachtigen van de inwoners en de mensen dichtbij om hen heen.

3. We werken aan een sterke relatie met de sociale en pedagogische basis

Onze professionals kennen de omgeving die zij nodig hebben voor een goede uitvoering van het werk. Dat betekent dat zij **kennis hebben van specifieke opgaven in wijken** en daarbij aan kunnen sluiten. Ze leggen **verbindingen met netwerken en partners** rondom inwoners en werken nauw samen met de sociale en pedagogische basis die daar aanwezig zijn waar de doelgroep is. Samen met inwoners, netwerk en partners brengen ze in beeld wat **lokaal veelvoorkomende vraagstukken** zijn en welke **collectieve oplossingen** daarbij passen.

De **relatie met het onderwijsveld en de kinderopvang** is van groot belang. Het is een 'vindplaats' voor kinderen en gezinnen die wellicht steun kunnen gebruiken. Daarnaast zijn zij belangrijke partners in het streven naar zo kansrijk mogelijk opgroeien van kinderen en daarmee dus cruciale partners binnen de pedagogische basis waarin geïnvesteerd moet worden.

We werken integraal samen over de grenzen van wetten en organisaties heen

#sociaal plein #digitale toegang
#online dienstverlening #collectiveren
#ervaringsdeskundigheid #integraal wmo
en jeugd #vgl #begeleiding #vakmanschap
#onderwijs #kinderopvang #scholenteam
#zorgpilots #veiligheid #IZA #associatie
wijkteams

4. We hebben een sterke integrale toegang

We zorgen voor **brede expertise aan de voorkant**, van preventie tot complexe problematiek en voor de inwoners van 0-100. We zorgen voor een **integrale en snelle triage**. We zorgen voor een gemakkelijk bereikbare toegang waarin inwoners laagdrempelig hun hulpvragen kunnen stellen.

De professionals hebben de juiste kennis, houding en vaardigheden. Ze hanteren een brede blik en doen, samen met inwoners, een brede analyse met oog voor de context en verschillende leefgebieden van hulpvrager en (waar van toepassing) het gezin en omgeving.

En daar waar nodig **integraal met de partners uit de sociale basis**. Aanvullende hulp wordt erbij gehaald als er meer nodig is. Daar waar nodig wordt **blijvend regie** gevoerd. Er is daarin altijd sprake van wederkerigheid. Uitgangspunt is het zoveel mogelijk bekrachtigen van de hulpvrager. Eventuele wachttijd voor hulpverlening proberen we positief te benutten door het inzetten van **groepsaansbod** en het inzetten van **ervaringsdeskundigheid**.

5. We bieden zelf (basis)hulp en blijven aanspreekpunt

We bieden waar mogelijk zelf **direct (basis)hulp**. Die hulp kan zowel licht als zwaar (of intensief) zijn en zowel kort- als langdurig (in de vorm van waakvlamcontact bijvoorbeeld). Voor deze (basis)hulp is geen indicatie nodig en ze is dus 'vrij toegankelijk'. Er vindt tijdig en **geregelde evaluatie** plaats of de ingezette hulp helpt en passend is (bijv. of er toch andere en/of aanvullende hulp nodig is). Dit bieden we integraal dichtbij de inwoner en zijn of haar omgeving (bijv. op scholen en in de Medische Centra of in het Sociaal Plein).

6. We werken in netwerkverbanden en maken duidelijke afspraken over te bereiken doelen

Om met een brede blik samenhangende, passende hulp te bieden is een **veelheid aan relaties** nodig. Die relaties gelden voor de gemeentelijke domeinen als Wmo, Jeugdwet, werk en inkomen en schuldhulpverlening, maar ook welzijnswerk, (passend) onderwijs, leerplicht, kinderopvang en het medisch domein van huisartsen, jeugdartsen, jeugdgezondheidszorg, wijkverpleging, (volwassenen)ggz en andere zorgpartijen, en tenslotte partijen met een veiligheidsexpertise.

Deze relaties vragen om **duidelijke werkafspraken** met elkaar, **commitment** daarop en zoveel mogelijk **een gemeenschappelijke taal die aansluit bij de inwoner**, vanuit **een zelfde visie op de hulp** daarop en **welke doelen we daarmee willen bereiken**. Op systeemniveau vraagt het om goede afspraken met allerlei partijen. Deze partijen bereiken we via de Associatie Wijkteams landelijk en via onze opdrachtgever gemeente Houten zowel lokaal als regionaal.

Een **verbeterde samenwerking tussen huisarts, ggz en het sociaal domein** moet zorgen dat de hulpvrager sneller passende hulp ontvangt en dat onnodige instroom in bijvoorbeeld de ggz wordt voorkomen.

We faciliteren en stimuleren mandaat om te kunnen doen wat nodig is

#taakvolwassen #integraal #samenwerken
#eenvoudig organiseren #veiligheid
#lerende omgeving #toekomstscenario #vgl
#vakmanschap #lerende netwerken

7. We hebben mandaat over eigen grenzen heen

Degene bij wie een vraag binnenkomt is niet altijd degene die de juiste kennis en/of interventies in huis heeft. We verwachten dat de professionals, dat wat nodig is voor de inwoner, **over hun eigen grenzen heen** organiseren. En dat zij **taakvolwassen verantwoordelijkheid** nemen voor hun eigen oplossingen. Soms is het overduidelijk dat de hulp vanuit (alleen) het lokaal team niet voldoende zal zijn en dat de oplossing elders in de gemeentelijke organisatie ligt, of daarbuiten bij bijvoorbeeld de volwassenen-ggz. **Mandaat vanuit de organisaties** om dit gesprek interprofessioneel te kunnen voeren is daarbij cruciaal. Dat vraagt ook van de gemeente om na te denken over wat dat betekent voor het **bestuurlijk en beleidsmatig commitment** binnen de verschillende domeinen. Integraliteit is niet alleen iets van de uitvoering maar juist ook van bestuur, management en beleid. Wij verwachten van onze opdrachtgever dat zij met ons meedenkt over hoe de uitvoering van de hulp aan een inwoner, over de grenzen van de domeinen en organisaties heen, zo efficiënt mogelijk georganiseerd kan worden.

8. We hebben oog voor (on)veiligheid

Werken aan veiligheid is een veel voorkomend thema in onze dagelijkse casuïstiek. Het is belangrijk om **(on)veiligheid uit de taboesfeer** te halen. Het bespreekbaar kunnen maken van de onmacht die er vaak achter zit is essentieel in ons vak. Al onze professionals hebben een rol om onveiligheid te signaleren en om inwoners te helpen bij het krijgen van passende hulp en daarbij vinger aan de pols te houden. Dat maakt deel uit van hun 'brede blik'. Bij zorgen over onveiligheid maken ze dat zo goed als mogelijk bespreekbaar. Niet als dreigende interventie maar als onderdeel van het totaal van hulpverlening. Ze kennen de **Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling** en betrekken waar nodig Veilig Thuis (of in de toekomst het Regionaal Veiligheidsteam). Veiligheid benaderen we zoveel mogelijk vanuit reguliere relaties en ondersteuning vanuit het normale leven. De ontwikkeling naar het **Regionale**

Veiligheidsteam staat de komende jaren in het teken van het versterken van het vakmanschap en de samenwerking met de andere partijen op dit thema.

9. We gaan bewust om met wat passend en nodig is, gezien de schaarste aan mensen en middelen

We maken voortdurend afwegingen over wat nodig en passend is. Niet elke hulpvraag heeft een professioneel antwoord nodig, niet elke zorgvraag vraagt om dezelfde reactie. Afwegingen vinden altijd plaats in een context van subjectiviteit en van schaarste aan tijd, geld en middelen. Er moet **ruimte en rugdekking** zijn voor deze morele afwegingen en de moeilijke keuzes die professionals dag in en dag uit maken. Dat geldt ook als het misgaat. **Heldere kaders** vanuit politiek en beleid helpen in het maken van afwegingen, en deze ook te bespreken met de verschillende belanghebbenden (in de eerste plaats de inwoner en de personen in zijn omgeving). Uitgangspunt is dan om hiervan te leren en niet terug te schieten in de risico-regelreflex. We faciliteren professionals met de tijd en middelen om met regelmaat te kunnen **reflecteren op hun vakmanschap**. We doen dit in **lerende netwerken**, ook samen met de samenwerkingspartners. We geven vanuit de praktijk ook duidelijk aan wat we niet kunnen of niet tegelijk kunnen. Dat vraagt ook om **keuzes vanuit onze opdrachtgever**.

